

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Alexandra Krysla, soudce Mgr. Lukáše Pišvejce a soudce Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobkyně: **IMD Service s.r.o.**, IČO 02708183,
sídlem Kasejovice 337, 335 44 Kasejovice,
zastoupená Mgr. et Mgr. Petrou Šrámkovou Harantovou,
advokátkou,
sídlem Hálkova 1229/44, 301 00 Plzeň,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 2. 2021, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

*I.
Vymezení věci*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 2. 4. 2021, doručenou Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) dne 5. 4. 2021, domáhala zrušení rozhodnutí žalované (pracoviště Plzeň) ze dne 2. 2. 2021, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-jih (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 11. 12. 2020, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) a toto prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno.
2. Prvostupňovým rozhodnutím nebylo vyhověno námitkám žalobkyně podaným proti výkazu nedoplatků vydanému prvostupňovým orgánem dne 30. 11. 2020, č. j. X (dále jen „předmětný výkaz nedoplatků“), kterým bylo žalobkyni uloženo uhradit částku ve výši 350 249 Kč jako dlužné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále též jen „pojistné“) a penále dle zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci pojistného“).

II.

Žaloba

3. Žalobkyně v úvodu své žaloby zrekapitulovala průběh správního řízení a shrnula obsah prvostupňového rozhodnutí, jakož i napadeného rozhodnutí, přičemž vyslovila nesouhlas s napadeným rozhodnutím.
4. Za podstatu sporu žalobkyně označilo to, že podala, coby zaměstnavatel, přehled o výši pojistného za měsíce červenec a srpen 2020 na původní verzi tiskopisu, která (na rozdíl od nové, rozšířené verze tiskopisu) neumožňovala snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele dle § 3 zákona č. 300/2020 Sb., o prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného některými zaměstnavateli jako poplatníky v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 a o změně zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o prominutí pojistného“). Tento přehled byl podán krátce po nabytí účinnosti zákona o prominutí pojistného, a tudíž došlo k duplicitě tiskopisů sloužících k podání přehledu o výši pojistného, a to původní tiskopis, který neumožňoval snížení vyměřovacího základu zaměstnavatelem, a nový tiskopis, který toto umožňoval. Oba tiskopisy se od sebe nedaly na první pohled odlišit, neboť jejich název byl zcela shodný a i letným pohledem na tyto dvě verze tiskopisů bylo možno konstatovat, že jsou shodné. Jedinou odlišností byl rádek 3 a 4 v části B tiskopisu, ovšem tuto odlišnost na první pohled jen málokdo zaznamenal, což se stalo i zaměstnankyni žalobkyně. Uvedené vedlo k tomu, že žalobkyně vyplnila a odeslala přehled o výši pojistného na původní verzi tiskopisu, aniž by výslovně požádala o snížení vyměřovacího základu. Odpovědná pracovnice se domnívala, že dojde k automatickému snížení vyměřovacího základu ze strany prvostupňového orgánu, neboť žalobkyně splňovala veškeré zákonné podmínky.
5. Žalobkyně namítala, že žalovaná se řádně nevypořádala s jejími námitkami a návrhy, tyto v napadeném rozhodnutí pouze citovala a dále uvedla bez dalšího hodnocení, že neshledala nic, co by vedlo k závěru, že by rozhodnutí bylo nezákonné nebo věcně nesprávné. Žalovaná vycházela při svém rozhodování toliko z citace zákona o prominutí pojistného, když k této zákonné úpravě doposud neexistuje žádná judikatura.

6. Další námitka žalobkyně směřovala k tomu, že žalovaná rozhodovala s přepjatým formalismem, který je zcela v rozporu s účelem, s jakým byl zákon o prominutí pojistného přijat. Cílem tohoto zákona bylo pomoci některým zaměstnavatelům ve zcela mimořádné době pandemie koronaviru bez nutnosti propouštět zaměstnance. Žalobkyně měla za to, že v posuzovaném případě správní orgány rozhodly zcela proti účelu zákona, když žalobkyně splnila veškeré podmínky pro snížení vyměřovacího základu, toto snížení ji však přiznáno nebylo jen kvůli použití nesprávné verze formuláře.
7. Podle žalobkyně žalovaná nevyhodnotila argumenty žalobkyně o tom, že uvedený zákon měl směřovat k pomoci zaměstnavatelům, což se v tomto smyslu nestalo, což u žalobkyně vyvolalo velké existenční problémy, a to i přesto, že se jako zaměstnavatel snažila nepropouštět zaměstnance a nepřispívat tak ke zvýšení nezaměstnanosti.
8. Žalobkyně dále namítala, že závěr žalované je zcela v rozporu se základními zásadami správního řízení, jakož i ústavně garantovanými právy. Žalobkyně přitom zdůraznila úlohu veřejné správy jako služby veřejnosti a povinnost správního orgánu poskytnout dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech. Prvostupňový orgán měl žalobkyni upozornit na skutečnost, že podala přehled o výši pojistného na nesprávném formuláři a měl ji vyzvat k odstranění zjevných nesrovnalostí. To se však nestalo, když prvostupňový orgán namísto poučení vydal rozhodnutí stanovující pojistné v nesnížené výši. Žalobkyně poukázala na „nález ÚS č. 139/2004 – III., sv. 34“ [pravděpodobně myšlen nález Ústavního soudu publikovaný pod č. 139/2004 SbNU, sv. 34 – poznámka soudu] a tam judikovaný závěr, že *pokud právní úkony účastníků správního řízení obsahují zjevnou nesprávnost, přičemž tuto vadu je možnost odstranit poskytnutím poučení či pomoci ze strany správního orgánu, je správní orgán povinen dát účastníku řízení příležitost tuto nesprávnost odstranit.*
9. K uvedenému žalobkyně doplnila, že správní orgán má vždy dbát, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu. V napadeném rozhodnutí bylo rozhodnuto v rozporu s veřejným zájmem (kterým je účel zákona o prominutí pojistného) a neodpovídá okolnostem případu. Žalobkyně zcela evidentně splňovala veškeré zákonné podmínky pro snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele dle § 3 zákona o prominutí pojistného, což se však nestalo z důvodu formalismu žalované, která de facto pouze opsala rozhodnutí v předchozím řízení bez další argumentace.
10. Žalobkyně závěrem navrhla, aby soud rozhodl tak, že se napadené rozhodnutí ruší a žalobkyni se promíjí pojistné za měsíce červenec a srpen 2020, resp. že bude snížen vyměřovací základ zaměstnavatele podle § 3 zákona o prominutí pojistného.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

11. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 2. 6. 2021 (doručeném soudu dne 4. 6. 2021) v úvodu konstatovala, že s podanou žalobou nesouhlasí.
12. K žalobkyní namítanému nevypořádání se s jejími námitkami žalovaná uvedla, že v prvostupňovém rozhodnutí i v napadeném rozhodnutí bylo vysvětleno, že jednou z podmínek pro úspěšné uplatnění nároku na prominutí pojistného je dle § 2 odst. 1 písm. d) zákona o prominutí pojistného odvedení pojistného, které jsou povinni platit

zaměstnanci, ve stanovené lhůtě a ve výši uvedené na přehledu podle § 9 zákona o pojistném. Dále pak dle § 4 odst. 2 zákona o prominutí pojistného není možné uplatit uvedený nárok zpětně. Žalovaná odkázala na to, že ve svém rozhodnutí rozvedla, z jakých důvodů nelze zákonné limity poskytnutí kompenzace hospodářských následků souvisejících s výskytem koronaviru překročit, neboť v námitkách proti výkazu nedoplatků a následně i v odvolání proti rozhodnutí prvostupňového orgánu žalobkyně apelovala především na shovívavost a odstranění tvrdosti zákona.

13. K žalobkyní namítaným důvodům, pro které byly přehledy o výši pojistného podány na formuláři neumožňujícím uplatnění snížení vyměřovacího základu, žalovaná konstatovala, že uváděné důvody ani mylné přesvědčení zaměstnance žalobkyně o správném postupu a automatickém snížení vyměřovacího základu nespornuje. Poukázala na fakt, že orgány správy sociálního zabezpečení informovaly zaměstnavatele o způsobu uplatnění snížení vyměřovacího základu. Součástí této informace bylo též upozornění, že prominutí pojistného lze uplatnit pouze prostřednictvím nové verze formuláře přehledu o výši pojistného a že uplatnit prominutí pojistného nelze dodatečně, včetně upozornění na skutečnost, že zveřejněn bude též dosavadní formulář. Pokud zaměstnanec žalobkyně touto informací nedisponoval, nelze takovou skutečnost přičítat k tíži žalované. K výtce, že žalovaná rozhodovala s přepjatým formalismem a v rozporu s účelem zákona o prominutí pojistného, žalovaná odkázala na odstavce 7 a 8 svého rozhodnutí.
14. Žalovaná nesouhlasila ani s argumentem žalobkyně ohledně skutečnosti, že prvostupňový orgán nevyzval žalobkyni k odstranění zjevných nesrovnalostí v přehledu o výši pojistného. Úkony, kterými jsou plněny povinnosti zaměstnavatele, tedy i podání přehledu o výši pojistného, nejsou procesními úkony ve smyslu správního řádu. Odkaz na rozhodnutí Ústavního soudu proto žalovaná označila za nepřiléhavý. Podle žalované důvody, pro které nebyla žalobkyně vyzvána k opravě přehledu, byly vyloženy v odstavci 6 napadeného rozhodnutí.
15. V závěru svého vyjádření žalovaná označila napadené rozhodnutí jako souladné s platnou právní úpravou, a proto navrhla, aby soud žalobu zamítl v plném rozsahu jako nedůvodnou.

IV.

Průběh řízení

16. Soud ověřil, že žaloba směřující proti napadenému rozhodnutí byla podána včas, neboť zákonná lhůta dvou měsíců byla dodržena, když napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 3. 2. 2021 a předmětná žaloba byla soudu doručena dne 5. 4. 2021 (když nejbližší pracovní den po dni 3. 4. 2021 byl den 6. 4. 2021). Soud dále konstatuje, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou (žalobkyně byla adresátem napadeného rozhodnutí), proti žalované, která je pasivně legitimována (jako odvolací orgán, který vydal napadené rozhodnutí), po vyčerpání řádných opravných prostředků (proti napadenému rozhodnutí nebylo odvolání přípustné) a obsahuje všechny požadované formální náležitosti. Soud proto mohl přistoupit k věcnému přezkoumání žaloby.
17. O podané žalobě soud rozhodoval bez nařízení jednání ve smyslu § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť s tím žalovaná vyslovila souhlas (viz vyjádření žalované ze dne 2. 6. 2021, č. 1. 23) a žalobkyně v soudem stanovené lhůtě soudu nesdělila, že požaduje, aby ve věci bylo

nařízeno jednání.

V.

Posouzení věci soudem

18. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. soud vycházel při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (srov. § 76 s. ř. s.).
19. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu soud dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
20. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti, které jsou relevantní pro posouzení předmětné žaloby.
21. Žalobkyně ve dnech 19. 8. 2020 a 17. 9. 2020 postupně podala u prvostupňového orgánu přehled o výši pojistného za období červenec a srpen 2020. Prvostupňový orgán vydal dne 30. 11. 2020 podle § 104g odst. 1 zákona o organizaci pojistného předmětný výkaz nedoplatků, v němž byla vyměřena dlužná částka ve výši 350 249 Kč jako dlužné pojistné a penále. Proti výkazu nedoplatků podala žalobkyně dne 7. 12. 2020 námitky, v nichž požádala o vydání opravného výkazu – přehledu o výši pojistného s nulovou částkou k úhradě s ohledem na mimořádnou situaci trvající pandemie COVID-19 a skutečnosti, že zaměstnankyně žalobkyně nedopatřením podala starý formulář přehledu o výši pojistného.
22. Poté prvostupňový orgán vydal dne 11. 12. 2020 prvostupňové rozhodnutí, jímž předmětný výkaz nedoplatků potvrdil. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně dne 17. 12. 2020 odvolání. Neztotožnila se s rozhodnutím prvostupňového orgánu, měla jej za nesprávné a žádala žalovanou, aby rozhodnutí změnila tak, že jejímu odvolání vyhoví v plném rozsahu. Žalobkyně své odvolání doplnila podáním ze dne 15. 1. 2021.
23. Žalovaná napadeným rozhodnutím odvolání žalobkyně zamítla a potvrdila prvostupňové rozhodnutí. Dospěla k závěru, že žalobkyně nesplnila podmínky stanovené zákonem o prominutí pojistného, neboť řádně neuplatnila snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele. Žalovaná dále podotkla, že o postupu směřujícím k uplatnění snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele informovala zveřejněním informací k podávání přehledů o výši pojistného a tiskovou zprávou na webových stránkách žalované. Nad rámec uvedeného byli zaměstnavatelé informováni dopisem zaslaným do datové schránky, v případě žalobkyně byla tato datová zpráva doručena dne 29. 6. 2020 v 6:49:40 hodin, když se do datové schránky žalobkyně přihlásila oprávněná osoba. K neupozornění žalobkyně na použití chybného formuláře žalovaná uvedla, že za údaje v přehledu o výši pojistného v plné míře odpovídá zaměstnavatel. Prvostupňový orgán nemůže předjímat chybné vyplnění formuláře, nadto žalobkyně nevyužila snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele ani za měsíc červen 2020. K odstranění tvrdosti postupu prvostupňového orgánu žalovaná uvedla, že jde o mimořádný právní institut, který fakticky anuluje určité ustanovení právního předpisu rozhodnutím správního orgánu v jednotlivém případě. K vydání takového rozhodnutí je nezbytné zmocnění

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

příslušného správního orgánu v konkrétním právním předpise v souladu s čl. 2 odst. 3 Ústavy. S ohledem na absenci zmocnění k rozhodování o odstranění tvrdosti zákona v zákoně o prominutí pojistného nemohl prvostupňový orgán rozhodnout o odstranění tvrdosti zákona a omyl žalobkyně v tomto případě danou cestou prominout. Žalovaná uzavřela, že poté, co přezkoumala prvostupňové rozhodnutí, neshledala žádné důvody nezákonnosti či věcné nesprávnosti prvostupňového rozhodnutí.

24. Vzhledem k tomu, že žalobkyně ve své žalobě namítla nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí, soud se nejdříve zabýval otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Žalobkyně v dané souvislosti pouze v obecné rovině uvedla, že dle jejího názoru žalovaná jen „přerecitovala“ její návrhy a námitky, aniž by se s nimi v rámci svého odůvodnění nějak vypořádala, a dále že žalovaná *de facto* opsala rozhodnutí v přechozím řízení bez další argumentace. Žalobkyně též namítala, že žalovanou nebylo přihlédnuto k argumentaci účelem zákona o prominutí pojistného.
25. K otázce nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí pro nedostatek důvodů existuje bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu, jak se podává např. v rozsudku ze dne 11. 3. 2021, č. j. 4 As 304/2020 – 31: *„K náležitostem odůvodnění správních rozhodnutí se Nejvyšší správní soud již mnohokrát vyslovil ve své judikatuře. Poukázat lze např. na rozsudek ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 - 91, v němž NSS konstatoval, že „[o]bsahem odůvodnění rozhodnutí je především rozbor a zhodnocení podkladů rozhodnutí, správní orgán musí uvést, jakými úvahami se při jejich hodnocení řídil, dále jakými úvahami se řídil při výkladu právních předpisů a jejich jednotlivých ustanovení, jakož i to, proč byly aplikovány způsobem, který vedl k výslednému rozhodnutí.“ V odstavci 18. rozsudku ze dne 30. 7. 2013, č. j. 4 As 76/2013 - 21, pak NSS uvedl, že „podle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, musí správní orgán v odůvodnění uvést důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Smyslem a účelem odůvodnění je ozřejmit, proč správní orgán rozhodl, jak rozhodl, neboť jen tak lze ověřit, že důvody rozhodnutí jsou v souladu s právem a nejsou založeny na libovůli (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 6. 3. 1997, sp. zn. III. ÚS 271/96, č. 24/1997 Sb. ÚS).“ Není-li z odůvodnění zřejmé, proč odvolací orgán nepovažoval za důvodnou argumentaci účastníka řízení a proč jeho námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka klíčovou, na níž je postaven základ jeho nesouhlasu (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 6. 2010, č. j. 9 As 11/2010 - 80).“ Z této judikatury soud při posouzení přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí vyšel.*
26. Z napadeného rozhodnutí ve spojení s prvostupňovým rozhodnutím je patrné, z jakých podkladů správní orgány v posuzovaném případě vycházely a jakými úvahami se řídily. Jak je patrné z obsahu napadeného rozhodnutí (které soud zrekapituloval výše v bodu 23. tohoto rozsudku), žalovaná se na str. 2 a 3 napadeného rozhodnutí věnovala jednotlivým odvolacím námitkám, přičemž předešlela konkrétní důvody, pro které se ztotožnila s posouzením prvostupňového orgánu, resp. pro které shledala nedůvodnými odvolací námitky žalobkyně (které se, co do podstaty, shodují s níže uvedeným žalobním bodem namítajícím nesprávné právní posouzení). Žalovaná se takto vyjádřila zejména k (i) nesplnění podmínek pro řádné uplatnění nároku na snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele za měsíce červenec a srpen 2020 žalobkyní, (ii) k dostatečné

informovanosti žalobkyně o správném postupu při uplatnění tohoto nároku dle zákona o prominutí pojistného, (iii) k důvodům, pro které prvostupňový orgán nepřistoupil, resp. ani přistoupit nemohl k upozorňování zaměstnavatelů, kteří nevyužili možnosti podat formulář k uplatnění nároku dle zákona o prominutí pojistného, a (iv) k nemožnosti odstranění namítané tvrdosti postupu prvostupňového orgánu. V neposlední řadě se žalovaná vyjádřila i k otázce namítaného účelu zákona o prominutí pojistného, když z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaná účel tohoto zákona nijak nezpochybovala. Upozornila však na to, že postup vedoucí ke snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele podle tohoto zákona se musí odehrát v jeho mantinelech, když uvedla následující: „*Podmínky pro možný nárok na snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele jsou v něm jasně stanoveny a jejich nedodržení nutně vede k nemožnosti uplatnění tohoto snížení, prominutí pojistného. Zákon o prominutí pojistného byl přijat v reakci na epidemiologickou situaci v roce 2020 a reaguje na politické, ekonomické a společenské dění v souvislosti s touto situací. Cílem tohoto zákona jistě byla a je podpora a udržení zaměstnanosti, což ovšem nebrání stanovení určitých hranic, podmínek, které musí subjekty pro dosažení této podpory splnit.*“

27. Z právě uvedených důvodů soud shledal napadené rozhodnutí dostatečně odůvodněným, tudíž i přezkoumatelným, pročez nezbylo, než hodnotit žalobkyní vznesenou námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí jako nedůvodnou.
28. Vedle námitky nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí žalobkyně vyslovila nesouhlas s napadeným rozhodnutím, což soud hodnotil podle obsahu žaloby jako námitku nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení věci ze strany správních orgánů. V tomto směru tak byla předmětem sporu otázka, zda žalobkyni měl být správnými orgány přiznán za měsíce červenec a srpen 2020 nárok na snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele dle zákona o prominutí pojistného.
29. Vzhledem k tomu, že předmětem sporu bylo posouzení právních otázek, nikoli skutkových, soud pro účely svého posouzení neprováděl žádné dokazování, když plně postačovalo vyjít z obsahu správního spisu a z podání účastníků. Návrh žalobkyně na provedení důkazu výsledkem zaměstnankyně žalobkyně L. H., která zpracovala předmětné tiskopisy, měl soud za nadbytečný, neboť po skutkové stránce nebylo mezi účastníky sporu o základních okolnostech podání předmětných tiskopisů, přičemž bližší okolnosti, které zaměstnankyni žalobkyně vedly k tomu, že vyplnila verzi tiskopisu neobsahující nárok na prominutí (snížení) pojistného, nebyly pro výsledek řízení relevantní. Ze stejného důvodu byl nadbytečný i návrh na výslech žalobkyně, která navíc měla prostor vyjádřit vše potřebné v rámci své žaloby, popř. v dalších podáních, které mohla v průběhu soudního řízení učinit.
30. Soud ve svém posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí vyšel zejména z následující relevantní právní úpravy.
31. Podle § 1 odst. 1 zákona o prominutí pojistného: „*Tento zákon upravuje jako kompenzaci některých hospodářských následků souvisejících s výskytem koronaviru označovaného jako SARS CoV-2 prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistné“), které jsou podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „zákon o pojistném“) povinni platit zaměstnavatelé jako poplatníci pojistného za červen, červenec a srpen 2020. Prominutím*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

pojistného se rozumí snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele podle § 3.“

32. Podle § 2 odst. 1 zákona o prominutí pojistného: „Nárok na prominutí pojistného za kalendářní měsíc má zaměstnavatel, jestliže počet jeho zaměstnanců v pracovním poměru, kteří jsou účastni nemocenského pojištění, nepřesahuje v posledním dni kalendářního měsíce 50, b) počet jeho zaměstnanců v pracovním poměru, kteří jsou účastni nemocenského pojištění, činí v posledním dni kalendářního měsíce aspoň 90 % počtu těchto zaměstnanců v posledním dni března 2020, c) úhrn vyměřovacích základů zaměstnanců v pracovním poměru za kalendářní měsíc činí aspoň 90 % úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců v pracovním poměru za březen 2020, d) odvedl pojistné, které jsou povinni platit jeho zaměstnanci, ve stanovené lhůtě a ve výši uvedené na přehledu podle § 9 zákona o pojistném, a e) za kalendářní měsíc nečerpá prostředky na částečnou úhradu mzdových nákladů poskytovaných zaměstnavatelům z Cíleného programu podpory zaměstnanosti, který jako cílený program k řešení zaměstnanosti podle § 120 zákona o zaměstnanosti byl schválen vládou České republiky ke zmírnění negativních dopadů onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem označovaným jako SARS CoV-2 na zaměstnanost v České republice.“
33. Podle § 3 odst. 1 zákona o prominutí pojistného: „Do vyměřovacího základu zaměstnavatele za kalendářní měsíc uvedený v § 1 odst. 1 větě první se nezahrnují vyměřovací základy zaměstnanců v pracovním poměru, jejichž pracovní poměr trvá v posledním dni kalendářního měsíce. Pokud vyměřovací základ zaměstnance uvedeného ve větě první převyšuje 1,5násobek průměrné mzdy, nezahrnuje se do vyměřovacího základu zaměstnavatele podle věty první jen ta část vyměřovacího základu zaměstnance, která nepřevyšuje 1,5násobek průměrné mzdy; průměrná mzda se stanoví podle § 23b odst. 4 zákona o pojistném a 1,5násobek průměrné mzdy se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.“
34. Podle § 4 odst. 1 zákona o prominutí pojistného: „Zaměstnavatel, který stanoví vyměřovací základ podle § 3, uvádí na předepsaném tiskopisu podle § 9 odst. 2 zákona o pojistném vyměřovací základ zaměstnavatele stanovený podle § 5a zákona o pojistném a vyměřovací základ zaměstnavatele snížený podle § 3.“ Dle odst. 2 téhož zákonného ustanovení: „Snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele podle § 3 se uplatňuje na předepsaném tiskopisu podle § 9 odst. 2 zákona o pojistném; toto snížení nelze uplatnit zpětně.“
35. Podle § 5 odst. 2 zákona o prominutí pojistného: „Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, postupuje se podle zákona o pojistném.“
36. Podle § 1 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pojistném“): „Tento zákon upravuje pojistné na sociální zabezpečení, které zahrnuje pojistné na důchodové pojištění a pojistné na nemocenské pojištění, a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistné“).“
37. Podle § 9 odst. 1 zákona o pojistném „Zaměstnavatel odvádí pojistné za jednotlivé kalendářní měsíce. Pojistné za kalendářní měsíc je splatné od prvního do dvacátého dne následujícího kalendářního měsíce. Pojistné se odvádí na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení.“ Dle odst. 2 téhož zákonného ustanovení: „Zaměstnavatel je povinen ve lhůtě stanovené v odstavci 1 předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopisu přehled o výši vyměřovacího základu stanoveného podle § 5a a o výši

pojistného, které je povinen odvádět, s uvedením čísla účtu, z něhož byla platba pojistného provedena. Zaměstnavatel plní povinnost uvedenou ve větě první zasláním přehledu v elektronické podobě způsobem uvedeným v zákoně o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.“ Dle odst. 3 téhož zákonného ustanovení: „Pokud zaměstnavatel nemůže z prokazatelných objektivních technických důvodů splnit povinnost uloženou v odstavci 2 větě první způsobem uvedeným v odstavci 2 větě druhé, může tak učinit v písemné podobě na předepsaném tiskopise zasláním na adresu určenou okresní správou sociálního zabezpečení; přitom je povinen uvést důvod tohoto postupu. Tato povinnost je splněna i předáním tohoto tiskopisu příslušné okresní správě sociálního zabezpečení. Technické důvody podle věty první se posuzují podle § 61 odst. 5 zákona o nemocenském pojištění obdobně.“

38. Soud úvodem svého posouzení předesílá, že je mu z úřední činnosti známo, že posouzením stejné právní otázky za obdobných skutkových okolností případu se již zdejší soud zabýval v rozsudku ze dne 16. 2. 2022, č. j. 77 Ad 3/2021 – 45, přičemž nepřivědčil výkladu předkládanému žalobkyní v jím projednávané věci, který se v mnohém shoduje s výkladem žalobkyně v nyní projednávané věci. Senát 57 zdejšího soudu rozhodující v nyní projednávané věci se s právním posouzením předmětné otázky učiněným senátem 77 zdejšího soudu ztotožňuje, a tudíž jeho závěry v nyní projednávané věci též zohlednil.
39. Jak již konstatoval zdejší soud v uvedeném rozsudku vydaném ve věci sp. zn. 77 Ad 3/2021, z relevantní právní úpravy (citované výše) vyplývá, že zákon o prominutí pojistného umožnil určitým zaměstnavatelům, kteří naplnili stanovená zákonná hlediska, uplatnit nárok na prominutí (snížení) pojistného, které byli povinni platit jako poplatníci, a to za kalendářní měsíce červen, červenec a srpen roku 2020. Jednalo se o kompenzaci některých hospodářských následků souvisejících s počátečním obdobím koronavirové pandemie, která podstatným způsobem zasáhla i do hospodářského života České republiky. Příslušný nárok nicméně zákon neupravoval pro stanovené zaměstnavatele jako automatický. V souladu s § 4 odst. 2 zákona o prominutí pojistného bylo nezbytné uvedený nárok řádně uplatnit v rámci předepsaného tiskopisu přehledu o výši vyměřovacího základu a o výši pojistného podle § 9 odst. 2 zákona o pojistném. Na uvedenou skutečnost, stejně jako na již zmíněnou okolnost, že se možnost prominutí (snížení) pojistného netýká všech zaměstnavatelů, ale jen těch, kteří naplnili hlediska dle § 2 odst. 1 zákona o prominutí pojistného, žalovaná reagovala zveřejněním informace o dvou podobách tiskopisu přehledu o výši pojistného pro předmětné období z poloviny roku 2020. Jednak šlo o verzi tiskopisu, která nebyla spojena s uplatněním nároku na prominutí (snížení) pojistného podle zákona o prominutí pojistného, jednak o verzi, která s jeho uplatněním spojena byla a která proto byla rozšířena o údaje potřebné k uplatnění sníženého vyměřovacího základu.
40. Zákon o prominutí pojistného tak ve svém § 4 odst. 2 spojil nárok na prominutí pojistného s řádným uplatněním prostřednictvím podání předepsaného tiskopisu (který byl v rozhodné době náležitě zveřejněn a zaměstnavatelé, včetně žalobkyně, o něm byli informováni komplexně a dokonce i adresně), přičemž neumožňoval uplatnění takového nároku zpětně. Tudíž bylo zákonem stanoveno, že jinak, než na stanoveném tiskopisu a ve stanovené době tento nárok uplatnit nelze.
41. V projednávané věci žalobkyně nepochybnila, že ve vztahu k předmětným dvěma měsíčním obdobím odeslala přehledy o výši pojistného na tiskopisu, který nebyl určen

k uplatnění nároku na snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele, resp. prominutí pojistného. Potvrzuje to i obsah správního spisu, v němž jsou oba předmětné přehledy zaslané žalobkyní založeny.

42. Pokud je tedy v projednávané věci nesporné, že žalobkyně dne 19. 8. 2020 a dne 17. 9. 2020 podala přehledy o výši pojistného za červenec 2020 a srpen 2020 na tiskopisech, které nejsou spojeny s uplatněním nároku na prominutí (snížení) pojistného, pak je správný názor správních orgánů, že žalobkyně tento nárok řádně neuplatnila. Z tohoto pohledu je pak irelevantní, zda se tak stalo záměrně, z nevědomosti či pochybením konkrétní zaměstnankyně žalobkyně, když zákon o prominutí pojistného naopak jednoznačně stanovil, že zpětné uplatnění tohoto nároku není možné. Žalobkyně dokonce ani netvrdila, že by předmětný nárok na prominutí pojistného včas uplatnila jiným způsobem, než na předepsaném tiskopisu (např. samostatným podáním vedle podaného tiskopisu bez nároku na prominutí pojistného), když výslovně konstatovala, že počítala s tím, že pojistné bude „automaticky“ sníženo. Tvrzená mylná domněnka příslušné zaměstnankyně žalobkyně, že dojde k automatickému snížení vyměřovacího základu, neboť jinak žalobkyně zákonem předepsané předpoklady splňovala, neumožňovala správním orgánům postupovat v rozporu s dikcí zákona a neuplatněný nárok na prominutí pojistného žalobkyni přesto přiznat. Jak již bylo uvedeno výše, ustanovení § 4 odst. 2 zákona o prominutí pojistného výslovně požadovalo, že nárok na prominutí (snížení) pojistného musel zaměstnavatel sám uplatnit, a navíc na předepsaném tiskopisu. Ten tiskopis, který žalobkyně opakovaně správě sociálního zabezpečení předložila, přitom žádné uplatnění tohoto nároku neobsahoval, když navíc žalobkyně ani netvrdila, že by v rozhodné době předmětný nárok uplatnila jiným způsobem.
43. Soud nepřisvědčil dílčí námitce žalobkyně, že by oba tiskopisy nebylo možné od sebe odlišit, což mělo vést k tomu, že žalobkyně vyplnila a odeslala přehled o výši pojistného na původní verzi tiskopisu, aniž by výslovně požádala o snížení vyměřovacího základu. Jak vyplývá ze správního spisu, žalovaná dne 23. 6. 2020 zveřejnila tiskovou zprávu, ve které se výslovně uvádí, že *přehled o výši pojistného od 1. 7. 2020 (tj. poprvé za měsíc červen 2020) zaměstnavatel odevzdá v řádném termínu výhradně elektronicky a dále že pro kalendářní měsíce červen, červenec a srpen 2020 bude přehled upraven tak, aby v něm zaměstnavatel mohl toto snížení uplatnit a vedle standardních údajů v něm vykázat i snížený vyměřovací základ zaměstnavatele, z něhož se pojistné za zaměstnavatele bude vypočítávat.* Dále pak je ze správního spisu patrné, že žalovaná na svých webových stránkách (<http://eportal.cssz.cz>) zveřejnila verzi tiskopisu pro období červen až srpen 2020 s jasným popisem, že prostřednictvím tohoto tiskopisu *mohou zaměstnavatelé uplatnit prominutí pojistného, resp. snížení vyměřovacího základu.* Konečně pak součástí správního spisu je dopis žalované doručený žalobkyni do datové schránky dne 29. 6. 2020, jehož obsahem byla podrobná informace o podmínkách vzniku a uplatnění nároku na prominutí (snížení) pojistného dle zákona o prominutí pojistného, včetně následující informace: *„Snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele uplatňuje zaměstnavatel na přehledu za příslušný kalendářní měsíc, přičemž vedle stávajících vykazovaných údajů vykáže také svůj snížený vyměřovací základ, ze kterého vypočte pojistné za zaměstnavatele [...] Z uvedeného důvodu dochází pro kalendářní měsíce červen, červenec a srpen 2020 k rozšíření přehledu, a tím také k úpravě příslušné datové věty PVPOJ. Protože řada zaměstnavatelů nepatří k zaměstnavatelům, kteří mohou snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele uplatnit, popř. nesplní podmínky pro jeho uplatnění, bude ČSSZ elektronicky přijímat také dosavadní*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

podobu přehledu (datové věty PVPOJ). Avšak jeho podáním nelze snížení vyměřovacího základu uplatnit. ČSSZ tímto vychází vstřícně té skupině zaměstnavatelů, kteří nebudou muset zbytečně vynaložit prostředky na dočasnou úpravu svých programů. Uplatnit prominutí pojistného lze pouze prostřednictvím nové verze přehledu.“ Je tudíž zřejmé, že žalobkyně byla o podmínkách řádného uplatnění nároku na prominutí (snížení) pojistného za měsíce červen, červenec a srpen 2020 ze strany orgánů správy sociálního zabezpečení náležitě a v dostatečné míře informována.

44. Za výše popsaných okolností projednávané věci soud nesouhlasil se žalobkyní, že by správní orgány v jejím případě postupovaly s přepjatým formalismem. Pokud totiž žalobkyně nárok na prominutí (snížení) pojistného vůbec neuplatnila (a to ani na předepsaném tiskopisu, ani jiným způsobem), nemohly správní orgány postupovat jinak, než postupovaly, tedy žalobkyni výkazem nedoplatků úhradu dlužného pojistného předepsat.
45. Soud nepřivědčil žalobkyni ani v tom, že by postup správních orgánů byl v rozporu se základními zásadami správního řízení či s ústavně garantovanými právy. K námitkám žalobkyně, že správní orgány vůči ní nesplnily poučovací povinnost, když ji neupozornily, že přehled o výši pojistného podala na „nesprávném“ formuláři, a nevyzvaly ji k odstranění zjevných nesrovnalostí, soud uvádí následující. Předně má soud za to, že s ohledem na výše vyloženou právní úpravu a popsané okolnosti případu (včetně rozsahu informovanosti žalobkyně o předmětné právní úpravě a požadavcích na postup zaměstnavatelů při uplatnění nároku na prominutí pojistného) nelze důvodně označit podání přehledu o výši pojistného na tiskopise, který není spojen s uplatněním práva na prominutí pojistného, jako zjevnou nesrovnalost, kterou by bylo nutné odstraňovat. Podání tohoto přehledu bylo plněním zákonem předepsané povinnosti žalobkyně vyplývající ze zákona o pojistném. Žalobkyně této své povinnosti prostřednictvím zaslání předmětných přehledů dostála, tudíž nebylo důvodu, aby v ní správní orgány hledaly zjevnou nesprávnost. Skutečnost, že žalobkyně nevyužila, byť třeba i v důsledku omylu své zaměstnankyně, možnosti uplatnit určitý specifický a fakultativní nárok tím, že by předepsaný přehled podala na tiskopise umožňujícím snížení základu zaměstnavatele dle zákona o prominutí pojistného, jde plně k její tíži, nikoli k tíži správních orgánů. Orgánům správy sociálního zabezpečení z žádného právního předpisu nevyplývala povinnost prověřovat, zda by žalobkyně neměla zájem o uplatnění nároku na prominutí pojistného a zda pro to splňovala stanovené podmínky, a popřípadě ji vyzývat k jeho uplatnění, když tak žalobkyně sama neučinila, ač byla dostatečně informována. Požadovat takovou aktivitu po orgánech správy sociálního zabezpečení je neadekvátní, neboť by to od nich ve své podstatě vyžadovalo posouzení každého individuálního nároku ještě před tím, než je tento nárok vůbec oprávněným subjektem uplatněn. Vzhledem k tomu, že v projednávané věci se nejednalo o případ zjevné nesprávnosti, ale o to, že žalobkyně neuplatnila konkrétní nárok, který uplatnit mohla (ale nemusela), byl nepřijatelným odkaz žalobkyně na judikaturu Ústavního soudu týkající se odstraňování zjevných nesprávností úkonů učiněných účastníky správního řízení.
46. Soud neshledal důvodnými ani námitky žalobkyně, že by správní orgány v posuzované věci porušily svou povinnost dbát, aby jimi přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu. Ačkoliv lze souhlasit s tím, že je

ve veřejném zájmu, aby se předmětná kompenzace dostala těm subjektům, které splňují příslušné předpoklady, tak nelze přehlížet, že jedním z těchto předpokladů bylo řádné uplatnění daného nároku, a to zákonem předepsanou formou. To však žalobkyně neučinila, když podala pouze vyplněný přehled o výši pojistného bez nároku na prominutí pojistného, tudíž příslušný nárok vůbec neuplatnila. Skutečnost, že určitý zaměstnavatel nárok na prominutí pojistného za jisté období neuplatní, nečiní závěr o tom, že je povinen uhradit pojistné v nesnížené výši, rozporným s popsáním veřejným zájmem. Postup správních orgánů navíc plně odpovídal výše uvedeným okolnostem projednávané případu, a soud se proto nemohl ztotožnit s žalobkyní, tvrdila-li opak.

47. Závěrem soud považuje za potřebné se vyjádřit k formulaci žalobního petitu, v němž žalobkyně navrhla, aby *soud zrušil napadené rozhodnutí a určil, že se žalobkyni promijí pojistné za měsíce červenec a srpen 2020, resp. že jí bude snížena vyměřovací základ zaměstnavatele dle § 3 zákona o prominutí pojistného za tyto měsíce*. V dané souvislosti soud nejprve uvádí, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu může soud ve smyslu § 78 s. ř. s. rozhodnout toliko tak, že napadené rozhodnutí zruší, je-li žaloba důvodná (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), nebo tak, že žalobu zamítne, je-li nedůvodná (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). S ohledem na projednávanou věc soud ponechává stranou specifické případy soudní diskrece týkající se trestů za správní delikty (§ 78 odst. 2 s. ř. s.). Soud tak na podkladě podané žaloby ověřuje, zda správní orgány rozhodly v souladu s právem, není však oprávněn činnost správních orgánů sám nahrazovat svými rozhodnutími. Soud proto v projednávané věci procesně nerefletoval návrh žalobkyně v té části, podle níž mělo být rozhodnuto o prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, resp. o snížení vyměřovacího základu. Z petitu žaloby i jejího obsahu bylo podle názoru soudu zřejmé, že vůlí žalobkyně bylo u soudu dosáhnout především zrušení napadeného rozhodnutí, přičemž snížení pojistného mělo být z pohledu žalobkyně kýženým výsledkem, který žalobkyně zřejmě očekávala od soudu v podobě jím vysloveného závazného právního názoru ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. Soud proto uvedeným výkladem shledal žalobní návrh za přípustný a nepřistupoval k odstraňování jeho vady postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s., což by dle názoru soudu bylo v projednávané věci procesně neefektivní a do jisté míry by šlo o projev až přepjatého formalismu. Tento postup soudu nepřinesl ani žádné procesní znevýhodnění žalované, která rovněž neměla žádné pochybnosti o tom, co je předmětem řízení, jak vyplývá z obsahu jejího vyjádření k žalobě.

VI.

Rozhodnutí soudu

48. Soud uzavírá, že žádnou z žalobních námitek neshledal důvodnou, a proto podanou žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

VII.

Náklady řízení

49. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, která měla ve věci plný úspěch. Žalované nicméně žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto jí soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 18. května 2022

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu